

VERSLAG

Datum 26 juni 2025
Vergadering Ledenraad

Moon Brader, Eefje Rikhof, Henk Gersen, Marc Bukman, Annemiek Braspenning, Surya Steijlen, Sophie Valla, Theo Hauben, Pieter Beer, Maarten Castelijns, Camiel Berns, Tonko Leemhuis, Branimir Medic, Geert Bosch, Maartje Nuy, Elles Borgert, Ferry in t Veld, Karho Yeung, Hein Peeperkorn, Marijn Poolman, Twan Steeghs, Hans van Daal.

Bestuur: Jan Peter Wingender, Annegien van Dijk, Marie-Jeanne Sas, Tim Vermeend, Floris Overheul, Jeroen de Willigen.

Aanwezig Bureau: Anne Schroën, Fianne Bremmer.
Deel 2, vanuit bureau: Liselore Zoetewij, Martijn Nijkamp, Tim van den Bos.

Afwezig Kees Haan, Petra Sejkorova, Annegien van Dijk (deel 2)

1. Opening

De voorzitter heet iedereen welkom. Als aftrap een korte presentatie van de nieuwe website en de nieuwe huisstijl. Deze gaat volgende week live. De nieuwe website en huisstijl worden goed ontvangen.

2. Mededelingen

Mondeling verslag ontwikkelingen (terugblik en vooruitblik)

Jeroen:

- Deelname Biënnale: Het was goed om op de Biënnale aanwezig te zijn, goed netwerk. Voor de volgende editie wordt ingezet op meer invloed van BNA op de inhoudelijke programmering.
- STOER: Volgende week wordt het adviesrapport STOER van Friso de Zeeuw behandeld in de Tweede Kamer. BNA blijft inzetten op de boodschap dat architecten bijdragen aan snellere bouwaanvragen door de kwaliteit van de aanvraag te verhogen. Kernboodschap: "Altijd een architect erbij!" Pieter merkt op dat dan ook het onderwerp titel- en beroepsbescherming aan de orde komt. Jeroen geeft aan dat het gaat om de visie erachter. Daarnaast hebben ook wij problemen met bijvoorbeeld de plafondhoogte. Maar wij beperken ons primair tot de technische en welstandskant omdat andere partijen ook al veel trekken en duwen. We hebben intensief en constructief met Friso gesproken, dus relatie met Friso verandert ten positieve. En er is nog iemand in commissie waarmee we goed contact hebben.

- Provada: we waren als BNA heel zichtbaar, en dat werd ook zo ervaren. Volgend jaar weer een stand met een programma. Echt iets leuks van maken. We zien ook dat het veel meer een netwerkbeurs aan het worden is en dat architecten daar echt opdrachten kunnen binnenhalen.
- Beste gebouw van het Jaar: een samenvatting van de laatste 20 jaar. Een geslaagde tentoonstelling. Directeur Nieuwe Instituut vertrekt wij lobbyen voor een directeur die iets dichtert tegen de architectenbranche aanzit.

Anne:

- Voortgang DNR: dit verloopt goed. Een ledenconsultatie volgt direct na de zomer. Dan wordt het eerste concept met de aanwezigen in de consultatie gedeeld. Een aantal partijen waar we eerder mee samenwerkten heeft inmiddels onder een andere afkorting ook een inkoopset voorwaarden ontwikkeld. We hebben erg ons best gedaan met hen uit te wisselen, maar zij hebben toch zonder enige aankondiging hun versie gedeeld. Reacties uit het veld zijn beperkt. Onze versie komt binnenkort.
- BNA gaat verhuizen naar een nieuw pand: De Baanderij aan de NDSM werf. Samen met andere zusterpartijen. De verbouwing start september, in november willen we over. We gaan hier de helft aan huur betalen. Met een andere onderhuurconstructie: wel hoofdaannemer maar met alles in gedeelde kosten.

N.a.v. de stukken TKN:

- N.a.v. de brief van Mispelblom en Segaar vraagt Merijn Poolman hoe we de kennis en ervaring bewaken en zorgen voor continuïteit. Floris licht toe dat er een aftreedrooster is met dakpansgewijze benoeming- en aftreedmomenten.
- Opmerking Hein Peeperkorn: n.a.v. BNA input voor STOER, bij punt 2c: 2.30 meter klopt niet.

3. Verslag

- Pagina 5, n.a.v.: Ferry in 't Veld merkt op dat de zin over een eigentijdse vereniging 3.0 wat positief geformuleerd is. Daar lijken wij nog niet helemaal te zitten. Dit wordt beaamd, maar de zinsnede geeft geen oordeel over de fase waarin BNA zit.
- Pagina 5: Het is Inger ipv Inge Kammeraat.
- N.a.v.: Eefje Rikhof merkt op dat door Ivan Pouwels werd geadviseerd goed te reflecteren/ evalueren. Belangrijk dat we dit ook echt doen. Anne geeft aan dat dit al is meegenomen in de planning.

4. Jaarrekening en bestuursverslag 2024 (inclusief decharge bestuur)

Floris geeft een toelichting op de jaarrekening. 2024 was nog steeds een jaar van verandering. Het jaar is afgesloten met een verwacht negatief resultaat. Je ziet dat de inkomsten (o.a. opleidingen) wat minder waren, maar tegelijk zijn ook de uitgaven fors gedaald. Met name de personeelskosten door de herstructurering.

Hans van Daal vraagt of de extra kosten voor beleidsgroepen voor dit jaar wel realistisch zijn. In 2024 zijn deze hoger uitgevallen dan de 750.000 die was begroot. Voor 2025 is 700K begroot. Floris en Anne lichten toe dat de Q1rapportage net gereed is en dat dit nog niet in zicht is. Ook zie je dat in 2024 flink is bezuinigd, soms te veel, waardoor deze in 2025 toch terugkomen. Ook is het belangrijk te beseffen dat de financiën van een vereniging iets anders verlopen dan een normale onderneming. Soms worden kosten die voor het hele jaar zijn, al aan het begin van het jaar gemaakt. Dit vraagt dus heel goed inzicht en begrip van de cijfers. Anne is samen met de financiële commissie hard aan het werk om meer voortschrijdend inzicht te krijgen.

Sophie Valla vraagt of het klopt dat het doel is om voor 2026 geen verlies meer te draaien en dat we dat dus in 2025 niet gaan redden? Floris geeft aan dat dit klopt en ook zo is besproken in de ledenraad. De ambitie is om op termijn weer zwarte cijfers te draaien.

De vraag wordt gesteld waar de 4,3 mln vermogen vandaan komt. Dit is afkomstig van de verkoop van een eerder pand. Er is gekozen om dit als vermogen aan te houden en te beleggen. Het idee is om daarmee de huur te betalen. De vraag wordt gesteld wat het minimum is dat wordt aangehouden? Dat is circa 1,7 mln euro, dat wat de accountant voorschrijft.

De algemene kosten zijn ook hoger dan begroot, waar zit dat in? Meer VSO's en juridisch advies en accountantskosten. Er is jarenlang geen formele controle door de accountant uitgevoerd. Dan heb je weinig aan de betrokkenheid van een accountant, daarom is besloten dat wel weer te doen en daar zijn kosten en veel tijd mee gemoeid.

Ook de financiële administratie is uitbesteed. Want dat liep niet zoals het moet. Dit heeft tot op heden veel investering gevraagd. De nieuwe wijze van contributie- inning zorgt wel voor een betere liquiditeit. En tot slot: IT was en is iets waar we nog op moeten besparen. Daar worden op termijn minder kosten verwacht, maar dat vraagt eerst investering.

Merijn Poolman: waarom kortlopende schulden als je ook veel eigen vermogen hebt? Dit is iets boekhoudkundig. Hier zijn geen leningen voor aangetrokken.

Besluit:

- De ledenraad besluit tot goedkeuring van het jaarverslag en vaststelling van de jaarrekening.
- De ledenraad besluit tevens tot decharge van het bestuur voor het gevoerde beleid.

- In een volgende vergadering wordt een nadere toelichting gegevens waar we staan t.o.v. de begroting.

5. Herbenoeming bestuursleden Annegien van Dijk en Tim Vermeend

Annegien van Dijk en Tim vermeend zijn per 23 september 2023 voor een termijn van twee jaar benoemd als bestuurslid. Daarmee loopt hun termijn per 23 september 2025 af.

Besluit: De ledenraad besluit op voordracht van het bestuur Annegien en Tim te herbenoemen voor de tweede reguliere termijn van twee jaar.

6. Vaststellen profiel nieuw bestuurslid

Het BNA-bestuur bestaat uit zes leden. Bestuur en ledenraad hebben eerder besproken dat een uitbreiding met een extra lid wenselijk is. Conform het huishoudelijk reglement stelt de ledenraad op voorstel van het bestuur een profiel vast waaraan de te benoemen kandidaat dient te voldoen. De ledenraad bespreekt het gepresenteerde profiel zoals voorgesteld door het bestuur.

De vraag wordt gesteld wat er gebeurt als niet iemand vanuit een startend bureau zich meldt. Floris licht toe dat we in deze werving nadrukkelijk open staan voor startende bureaus en hen expliciet uitnodigen ook te reageren, maar dat het geen vereiste is. De vraag wordt gesteld of het onbezoldigd is of niet? Een jong bureau kan dit mogelijk niet dragen. De discussie ontstaat of dan alle bestuursleden een vergoeding moeten krijgen, hetgeen nu niet het geval is. Het bestuur neemt de suggestie mee ter bespreking, maar dit wordt nog geen onderdeel van de vacature.

Er worden verder nog enkele suggesties gedaan om de tekst wervender/ aantrekkelijker te maken. De voorliggende tekst is een profielbeschrijving en nog geen wervingstekst. De suggesties (ten aanzien van de eisen/ bestuurlijke capaciteiten) worden meegenomen.

Besluit: Maarten Castelijns en Pieter Beer nemen namens de ledenraad zitting in de benoemingsadviescommissie. Het profiel wordt met de suggesties vastgesteld.

7. Contributiemodel BNA

In de ledenraadsvergadering van 24 november jongstleden is gesproken over wijzigingen in de contributiesystematiek en over een nadere verkenning en eventuele uitwerking van een nieuw model in 2025. Op basis hiervan heeft het bestuur besloten geen wijzigingen door te voeren t.o.v. 2025. Enige uitzondering is dat nader wordt verkend wat voor startende bureaus gedaan kan worden. Doel is om heel transparant te zijn en daarom ook geen kortingen meer. Het aandeel kortingen viel wel mee, maar het was vooral bijzonder complex en ondoorzichtig.

Moon Brader vraagt wat het proeflidmaatschap is. Anne licht toe dat aspirant leden een paar maanden gratis lid kunnen worden, tot het einde van het jaar. Op basis daarvan kunnen zij zicht krijgen op de voordelen. Men krijgt voor het verstrijken van het proeflidmaatschap een gericht aanbod om lid te worden. De vorige keer is de helft (van de 50 aanmeldingen) ook daadwerkelijk lid geworden. De leden die niet lid werden was de reden overwegend de kosten. De uitkomsten worden dus geëvalueerd.

Twan Steeghs vraagt waarom er een cap zit op 65 fte voor grote bureaus. Floris licht toe dat als we veel meer dan dat gaan vragen, grote bureaus mogelijk gaan afhaken. Er is wel discussie over geweest in het bestuur, maar de wens tot solidariteit komt ook hierin terug. We kiezen voor het gelijkheidsbeginsel: kleine leden hebben evenveel stemrecht als grote leden. En er zit ook ergens een limiet aan wat je aan bijdrage kunt vragen.

8. Rondvraag

- De vraag wordt gesteld hoe de BAC's nu precies werken t.o.v het bestuur. Het bestuur stelt zelf BAC's in? Jeroen licht toe dat de BAC's op beleidsmatige vraagstukken aan het bestuur en de werkorganisatie adviseert. De beleidsmedewerker is tevens secretaris van de BAC en brengt vragen in bij BAC en die doet advies aan bestuur. Het bestuur kan gericht vragen stellen aan de BAC's. Het is belangrijk ons bewust te zijn dat we veel kennis in onze achterban hebben en daar ook gebruik van maken.
- Camiel Berns: complimenten nog voor de jaarrekening en het bestuursverslag. Jullie hebben veel voor elkaar gekregen.
- Hein Peeperkorn: beaamt de complimenten van Camiel. Vraagt nog aandacht voor de lobby. Het gaat dan wel vaak over grootschalige projecten (supervisors en bouwmeesters) maar bij de meesten (kleinere bureaus) is dit niet aan de orde. Gemeenten moeten meer bereidwillig zijn om projecten door te laten gaan. Jeroen: het gaat er juist om om op lokaal niveau ook iemand te hebben die voor zo'n vergunning staat. Dat heeft niets met grootschalige bureaus te maken, maar misschien moeten we dat duidelijker maken. Anne: we zijn ook aan het voorbereiden voor de gemeenteraadsverkiezingen en met COLA bezig met de lokale lobby.

- Geert Bosch: wat doet BNA om ook de bureaus zelf te overtuigen? Floris: we proberen iedereen te overtuigen van het belang dat je met het collectief sterker staat; dit vragen we ook aan leden.

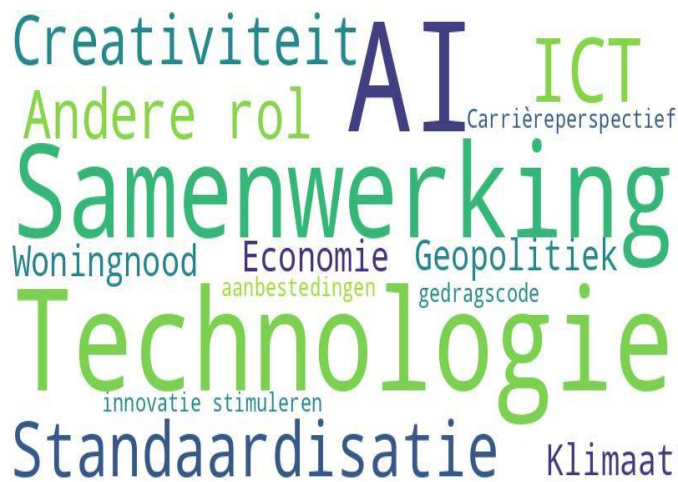
De voorzitter sluit de reguliere vergadering. Na de pauze wordt deel twee vervolgt.

Deel 2: koers en beleidsplan 2026-2028

1. Opening en toelichting

Anne geeft een toelichting op waar de BNA staat. De koers 2025 leeft binnen de vereniging. Dat merken we tijdens de BNA live waar we veel leden spreken en horen. Met de Koers 2025 hebben we richting gegeven aan onze ambities. De vier pijlers die zijn vastgesteld, de positie van de architect, een gezonde basis, onderlinge solidariteit en lobby, vormen nog steeds het fundament waarop wij bouwen. De afgelopen periode zijn hierin betekenisvolle stappen gezet: we zijn zichtbaarder dan ooit, zitten aan de juiste tafels en we staan weer vol in verbinding met de leden. Dit geeft vertrouwen en vormt het bewijs dat onze koers werkt. Daarop bouwen we in de komende beleidsperiode verder.

Fianne licht toe wat we in dit deel gaan doen. In de ledenraad van november 2024 is een eerste verkenning gedaan met de toenmalige ledenraad op de vier pijlers en de ontwikkelingen die van invloed zijn op het beleid de komende jaren. De uitkomst is weergegeven op een sheet.

De ontwikkelingen zijn toen aangestipt. Nu willen we dieper in gaan op de consequenties van die context en ontwikkelingen. AI is bijvoorbeeld een paar keer genoemd als ontwikkeling, maar wat betekent dit precies? Welke kansen en risico's zijn er? Waar moeten we als BNA écht scherp op zijn, welke aanbevelingen hebben jullie en wat zijn rode vlaggen? Daar gaan jullie in groepjes mee aan de slag.

2. Uitkomst groepjes

Na uitwerking in groepjes koppelt elk groepje terug over wat zij besproken hebben. Een eerste groepje start en elk volgende groepje vult alleen nog aan op wat nog niet is gezegd. Ieders bijdrage wordt daarmee steeds korter.

Groepje 1 Positie Architect: Elles Borgert, Ferry in t Veld, Karho Yeung, Henk Gersen, Jan Peter Wingender, Fianne Bremmer

Positie Architect

- Denkkraft niet zomaar weggeven
- Ambacht: staat onder druk, marktontwikkelingen: snel goedkoop.
- Architect als spin in het web: de enige die het geheel overziet.
- Positie het sterkst als we hele proces beheren.

Ontwikkelingen

- AI lijkt voordelen met zich mee te brengen bijvoorbeeld een aannemer die met AI een ontwerp maakt. Maar de ruimtelijke opgave wordt hiermee niet opgelost.

- Niemand neemt de volle verantwoordelijkheid. Komt vaak te liggen bij bouwende partij die denkt het efficiënter te doen, maar geen andere oplossing heeft dan standaard systeem.
- Architect is hierin juist de verbinder met verbeeldingskracht. In complexe opgaven kan hij programma's bij elkaar brengen en alle ontwerpfacetten meenemen. Procesmatig langs de welstand krijgen.

Aanbevelingen

- Ander narratief: niet alleen cultureel en esthetisch beeld neerzetten.
- Architect verantwoordelijk voor hele gebouwde omgeving. Architect ook voorop in innovatie en duurzaamheid. Verantwoordelijkheid nemen voor innovatie van materialen bijvoorbeeld.
- Aandacht voor verschillende typen architecten, bijvoorbeeld ook renovatie in bebouwde omgeving (aandacht gaat vooral naar standaardisatie en nieuwbouw)

Rode vlag:

- Marginale rol van de architect in nieuwbouw
- Steeds afhankelijker software: welke positie nog als architect innemen

Groepje 2 Positie Architect: Pieter Beer, Maarten Castelijns, Theo Hauben, Sophie Valla, Marie- Jeanne Sas, Martijn Nijkamp

Positie architect

- Verbeeldingskracht
- Kennis van projectontwikkeling: zelfde taal spreken
- Neutrale positie
- Spin in het web: balancing act
- Proceskwaliteit en ruimtelijke kwaliteit

Aanbevelingen:

1. Beroepsbescherming: rol en taken en onafhankelijke positie
2. Verdere democratisering van het ontwerp. Op proces en met AI. Gezamenlijk ontwikkelen van een tool die iedereen moet kunnen gebruiken/ geschikt is voor architecten.
3. Kennis van het verdienmodel: wij begrijpen hoe het zit en zijn niet dom met geld. Wij hebben als enige neutrale positie.

Red flag: één branchevereniging voor aannemers, ontwikkelaars en architecten!

Groepje 3 Positie architect: Camiel Berns, Tonko Leemhuis, Branimir Medic, Moon Brader, Surya Steijlen, Anne Schroën

Positie architect:

- Respect terugwinnen
- Tonen van relevantie
- Regisseur in proces
- Complexiteit
- Vernuft

Aanbevelingen

1. Het nieuwe verhaal en de lobby voortzetten op relevantie. Geen kers op de taart maar basisbehoefte (anders verspilling materiaal, kwaliteit)
2. Verantwoordelijkheid nemen en verbinden: daar nieuw verhaal over vertellen samen.

Red flag: Niet brengen als zachte waarde. Maar harde vereiste!

Groepje 4 Gezonde Basis: Geert Bosch, Maartje Nuy, Marc Bukman, Eefje Rikhof, Tim Vermeend, Tim Bos

Gezonde basis

- Om goed te kunnen zorgen voor medewerkers moet je ook financieel gezond kunnen ondernemen;
- Daarvoor is continuïteit nodig
- Relevantie van de architect is dus heel belangrijk. Architect is probleemoplosser maar wordt niet vaak zo gezien.
- En solidariteit onderling nodig

Aanbevelingen:

- Financiële continuïteit: benchmark en daarmee gelijk speelveld creëren
- Ook extern aanspreken op goed opdrachtgeverschap (vastleggen met overheid)
- Solidariteit blijft fragiel: leden op aanspreken

Rode vlag: omgekeerde van alles wat er staat.

Groepje 5 Gezonde Basis: Hein Peeperkorn, Merijn Poolman, Twan Steeghs, Annemiek Braspenning, Hans van Daal, Floris Overheul, Liselore Zoetewij

Gezonde basis:

- Faciliteren van AI
- Kennisdeling
- Samenwerking

Aanbevelingen:

- Positie van de architect beter vermarkten: hoeveel kost het om een bepaalde opgave te doen? Hoeveel kost het om in te schrijven op een tender? Voorbeeld vanuit TU Leuven. Data verzamelen. (Bouwkostenboekje als voorbeeld)
- Innovatie op basis van data inzetten.

Rode vlag: dat er juist geen samenwerking wordt gezocht.